

Студенттер мен жас ғалымдардың
«ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ БІЛІМ - 2018»
XIII Халықаралық ғылыми конференциясы

СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ

XIII Международная научная конференция
студентов и молодых ученых
«НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ - 2018»

The XIII International Scientific Conference
for Students and Young Scientists
«SCIENCE AND EDUCATION - 2018»

12th April 2018, Astana

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ**

**Студенттер мен жас ғалымдардың
«Ғылым және білім - 2018»
атты XIII Халықаралық ғылыми конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ**

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
XIII Международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«Наука и образование - 2018»**

**PROCEEDINGS
of the XIII International Scientific Conference
for students and young scholars
«Science and education - 2018»**

2018 жыл 12 сәуір

Астана

УДК 378

ББК 74.58

Ғ 96

Ғ 96

«Ғылым және білім – 2018» атты студенттер мен жас ғалымдардың XIII Халықаралық ғылыми конференциясы = XIII Международная научная конференция студентов и молодых ученых «Наука и образование - 2018» = The XIII International Scientific Conference for students and young scholars «Science and education - 2018». – Астана: <http://www.enu.kz/ru/nauka/nauka-i-obrazovanie/>, 2018. – 7513 стр. (қазақша, орысша, ағылшынша).

ISBN 978-9965-31-997-6

Жинаққа студенттердің, магистранттардың, докторанттардың және жас ғалымдардың жаратылыстану-техникалық және гуманитарлық ғылымдардың өзекті мәселелері бойынша баяндамалары енгізілген.

The proceedings are the papers of students, undergraduates, doctoral students and young researchers on topical issues of natural and technical sciences and humanities.

В сборник вошли доклады студентов, магистрантов, докторантов и молодых ученых по актуальным вопросам естественно-технических и гуманитарных наук.

УДК 378

ББК 74.58

ISBN 978-9965-31-997-6

©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия
ұлттық университеті, 2018

патриотизмнен ешқандай ерекшелеп қарауға болмайтындығын пайымдаймыз. Ескеретін жайт, жаңа қазақстандық патриотизмді жастар санасын қалыптастыруда мемлекет құраушы қазақ ұлтының демографиялық өсімі, мемлекеттік тіл меңгеру деңгейімен байланыстырмаған жөн. Өйткені, Қазақстан полиэтносты және поликонфессиялы қоғам.

Қолданылған әдебиеттер тізімі

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. Астана, 2017.
2. Назарбаев Н.Ә. «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» // «Егемен Қазақстан» жалпыұлттық республикалық газеті, 2017 жылғы 12 сәуір, № 70 (29051) саны.
3. Духовна-Кравченко Олеся Сергіївна // Взаємозв'язок патріотизму та національної ідеї у становленні сучасної держави. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата філософських наук, Запоріжжя – 2012. 38 стр.
4. Натарова Ю., Джанабеков А. Пропаганда и популяризация государственных символов как один из факторов формирования казахстанской патриотизма // Саясат. – 2007. – с. 20.
5. Айтымбетов Н.Ы. Ұлттық бірегейлік – Қазақстанның саяси мәдениетін қалыптастырудың факторы // Философия докторы (PhD) ғылыми дәрежесін алу үшін дайындалған диссертация, Алматы, 2015. - 124-бет.
6. Қазақстан Республикасының Президенті-Елбасы Н.Ә.Назарбаев кезекті «Әлеуметтік-экономикалық жаңғырту - Қазақстан дамуының басты бағыты» 2012 жылғы 27 қаңтардағы Қазақстан халқына Жолдауы.

УДК 63.351.16

САЯСИ ТЕХНОЛОГИЯНЫҢ ЭТИКАЛЫҚ МӘСЕЛЕЛЕРІ

Раздан Ақжол

akzhol.r0409@mail.ru

Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ «Саясаттану» мамандығының 1 курс магистранты,

Астана, Қазақстан

Ғылыми жетекшісі – М.К.Дюсембекова

Саяси менеджмент – бұл ғылым және саяси мінез-құлықты басқару өнері. Бұл өнер әртүрлі саяси мақсаттарға жету үшін пайдаланылуы мүмкін болғандықтан, саяси менеджерлердің этикалық жағы туралы мәселе сөзсіз туындайды. Уақытша баспасөзде сайлаушыларды алдау мақсатына қол жеткізуге, қоғамдық пікірді манипуляциялауға, өз бәсекелестеріне бопсалауға тырысатын саяси кеңесшілер мен технологтардың моральдық ластығы туралы мақалалар шығып тұрады. Моральдық және заң нормалары қолданылатын саяси күрестің әдістерінің арасындағы сәйкессіздікті көрсететін «лас» технологиясы да бар еді.

Кәсіптік этика мәселесі әрбір мамандықта болады. Бұл мәселенің негізінде қарама-қайшылықтардың барлық жиынтығы жатыр, олардың бастысы - қоғамда осы мамандық иелері үшін талап етілетін талаптар мен адамның осы талаптарды қанағаттандыруға деген ұмтылысы арасындағы қайшылық. Әрбір кәсіптің қалыптасуы әрқашан өз өкілдіктеріне қойылатын негізгі талаптарды көрсететін мемлекеттік немесе жеке кәсіптік кодексті дамытумен қатар жүреді. Саяси кеңесші немесе технолог мамандығы ерекшелігі жоқ болып табылады. Мәселен, екі жылдан кейін Американдық Саяси кеңесшілер қауымдастығы құрылды, 16 элементтен тұрады.

Қазіргі уақытта көптеген демократиялық елдерде саяси технологтардың және кеңесшілердің кәсіби кодексі бар.

Бірінші этикалық проблема - саяси күрестің тандалған нысандарын қоғамдағы моральдық қағидалар мен моральдарға сәйкестендіру мәселесі. Саяси технологтар адамдарға

билікке келуге, билікке қол жеткізуге, саяси кеңістіктің таңдаулы орнын табуға, басқа үміткерлерді саяси иерархияда құрметке бөленуге көмектесуіне байланысты, осы өткір бәсекелестікте олар жеңіс шегіне қарай әрекет етуге мәжбүр болады. Билік үшін күрделі күрес болған кезде, төлемі өте жоғары, бәсекелес үшін қадамды алмастыруға әрдайым азғырылады. Бұл азғыруларды жеңу оңай емес. Әсіресе егер қолға алынатын маневрлер назардан тыс қалмаса немесе жай ғана кетіп қалса, оларды қолдану үшін ешқандай санкциялар қолданылмайды деген үміт бар.

Екінші этикалық проблема – бұл саяси технологтардың олармен кеңесетін саясаткерлермен өзара әрекеттесуі керек принциптердің мәселесі болып табылады. Саяси кеңес беру саясаткер мен кеңесші арасындағы сенімді қарым-қатынас орнатуды талап етеді. Саясаткердің имиджін жобалаумен айналыса алмайсыз және өмірбаянның егжей-тегжейін білмей, бұл тұлғаның жеке психологиясының ерекшеліктерін білмей, осы бейнені алға жылжытуға болмайды. Осыған байланысты, ақпараттарды жарияламау үшін саяси технологтардың жауапкершілігі туындайды. Бұл проблема әсіресе өткір тұрады, осыған байланысты, бұл сайлау технологияларында кең тараған тәсілі болып табылады ақпарат беделін түсіру әбден пайдаланылуы мүмкін жосықсыз белгілі бір кандидатқа технолог жеке ақпаратты жариялап зиян келтіру мүмкін.

Үшінші этикалық проблема - саяси технологтардың өзара қарым-қатынасы. Жаңа консалтингтік агенттіктердің, жекелеген саяси консультанттардың пайда болуы саяси және технологиялық қызметтер нарығында бәсекелестікті күшейтуге әкеледі. Нарықта жаңа бастағандар әдетте олардың қызметтеріне демпингтік бағаны пайдаланады. Тәжірибелі технологтар бұл кәсіпке жаңадан кіріскен технологтарды профессионализмдіктері төмен деп айыптайды әрі олар жаппай жарнамалық акциялар жүргізеді соған наразылықтары көп. Пайдалы тапсырыстарды алу үшін бәсекелестікті нашарлатуға бағытталған әдістемелер жиі қолданылады. Ережесіз бәсекелестік сөзсіз хаосқа әкеледі, «бәсекелестермен күресуде барлық құралдар жақсы» болады деген принципті жария етеді. (что в борьбе с конкурентами все средства хороши). Консалтингтік қызметтер нарығында мұндай жағдай саяси кеңес берудің кәсіби болашағына айтарлықтай әсер етуі мүмкін, себебі ол осы салада жұмыс істейтін адамдардың сеніміне нұқсан келтіреді. Бұқаралық санада олар барлық жасырын манипуляторлар, «қара PR», моральдық нормалар мен моральдық қағидалар жоқ демагогтар ретінде қабылдануды бастайды.

Төртінші этикалық проблема - клиенттерді іріктеу критерийлерінің мәселесі болып табылады. Саяси және технологиялық қызметтер нарығындағы қатал бәсекелестік әлдеқайда сәтті саяси қайраткерлерді идеологиялық көзқарастар мен құндылық бағдарлары өздерінің қайшылықтарына қайшы келетін саясаткерлермен жұмыс істеуге шақырады. Ең нашар нұсқа - саяси технологтарды экстремистік ұйымдарға және ұсынылатын қызметтерге жақсы баға ұсынуға қабілетті қылмыстық құрылымдарға көмек көрсету.

Бесінші этикалық проблема-бұл адамның сана-сезіміне кіруге жол берілу дәрежесі мәселесі. Саяси имиджді қалыптастыру кезінде саяси технологтар, халықтың сайлау преференциялары, басқа да мәселелерді шешуде жиі жасырын психологиялық әсерге, манипуляцияға баруға тура келеді. Көптеген заманауи қоғамдар насихаттау, сананы манипуляциялау, қабылдау психологиясы, психоллингвистика, көрнекі лингвистика, невролингвистикалық бағдарламалау негізінде адамның еркі бостандығын шектеуге бағытталған саяси технологияларды басады.

Осылайша, саяси технологтардың моральдық жауапкершілігі олардың ықпалы болып табылатын адамдарды, олардың манипуляциялық әдістерін күмәнмен, сыни ойлаумен және әртүрлі ақпарат көздерін таңдау құқығына қарсы тұра алмайтын адамдарға кедергі келтіре алмайды. Адамдарға деген көзқарас, қойылған мақсаттарға қол жеткізу құралы емес, сонымен бірге заманауи демократиялық қоғамның басты моральдық талабы ретінде құндылық болып табылады. Сондықтан саяси технологтардың жоғары кәсібилігі қоғамда қалыптасқан мораль нормаларына сәйкес келуі керек, ол өздерінің саяси мінез-құлқын өзгерту үшін басқа адамдарға жол берілетін әсер шектерін анықтайды.

Қолданылған әдебиеттер тізімі

1. Гончаров В.Э. Современное политическое консультирование. – М., 2007.
2. Пушкарева Г.В. Политический менеджмент. – М., 2016, с. 346-350.

УДК 63.321.96.(576)

СИЛЬНЫЙ ЛИДЕР КАК ГАРАНТ УКРЕПЛЕНИЯ ГОСУДАРСТВА

Сансызбай Диас Ержанұлы

askeeva@mail.ru

Студент 1 курса специальности «Политология» ЕНУ им.Л.Н.Гумилева,
Астана, Казахстан

Научный руководитель – Г.Б.Аскеева

В данной статье будет рассмотрена необходимость государству, или любому другому объединению наличия сильного лидера, обладающего различными качествами характера, а также будут выделены определенные черты этих лидеров, сделавшие их известными. Рассмотрено будет на примере разных лидеров, разных временных эпох. Важность данного мини-исследования заключается в роли человека как связующего звена между властью и народом и наоборот, так как власть всегда базируется в руках некой группы лиц, даже при монархии, примером тому служит феодальная Англия и прочие схожие государства, а народ обеспечивает эту власть.

Античность. В античности отличилось немало государственных деятелей, и можно рассматривать огромное количество царей, императоров, революционеров, реформаторов и прочих, однако, будут рассмотрены 2 личности: Ганнибал Барка и Гай Юлий Цезарь. Разница в хронологии жизни данных личностей практически 100 лет, но их объединяет одна черта, помимо лидерских качеств и неординарного ума, зовется данное качество - молниеносность. Что в политических интригах, что в военном деле, ни один из них никогда не проявлял промедления. Взяв, в качестве примера, Юлиа Цезаря это прослеживается в его походе в Галлию[1] 58-50 гг.до.н.э., но более четко и ярко выявилось это во время гражданской войны[2] 49-45 гг.до.н.э. в переходе Рубикона и последующей кровопролитной войной, после сделавшая его Пожизненным диктатором Римской республики. Ганнибал же обладая смелым и упорным характером, провел длительную кампанию в Италии, сердце Римской республики, и более 15 лет практически беспрепятственно перемещался на её территории, даже перевод наименования его рода «Баркиды» означало - молния. В его случае это выражается в знаменитом переходе через Альпы, стремительном и неумолимом. Лишения и тяготы войны, как внутренние, так и внешние переносились ими, если не с легкостью, то с необыкновенной храбростью. Так, Тит Ливий писал о Ганнибале: «Никто не боялся опасностей меньше, чем Ганнибал, и никто не обнаруживал большей осмотрительности в самые опасные мгновения. Никакие труды не могли утомить его тело или сломить дух. И зной, и мороз он переносил одинаково терпеливо. Никогда не ел и не пил ради удовольствия, но лишь утоляя голод и жажду»[3]. Благодаря ему границы Карфагена значительно расширились, а многочисленные народы жили в стабильном мире, несмотря на огромные различия, как в религии, так и во всем другом. Цезарь мыслил наперед, и здесь следует пояснить, что когда Цезарь вошел в Рим, то провел немедленные выборы магистратов, и провел ряд законодательных реформ, нацеленных на смягчение последствий гражданской войны, а также на более долгосрочные перспективы. В первом случае, это был «закон о кредитах», а во втором «предоставление римского гражданства жителям отдельных городов и провинций».[4]

Средневековье. В этот период хотелось бы отметить основателей двух государств, чьи истории тесно связаны уже более тысячи лет. Первый - Вильгельм Завоеватель,